

Լուծումներ

7-րդ դասարան

15 փետրվարի, 2025թ

Խնդիր 1 Գտնել այն բոլոր քառանիշ թվերը, որոնք բավարարում են հետևյալ պայմանին. ավելանցելով զրո թվանշանը քառանիշ թվի ցանկացած դիրքում (հնարավոր է ավելացնել նաև թվի սկզբից, որից հետո թիվը չի փոխվի), ստացված թիվը կբաժանվի 7-ի:

Լուծում. Դիցուք $\overline{abcd}$ քառանիշ թիվը բավարարում է խնդրի պայմանին: Հետևաբար

$$\overline{abcd} = 1000a + 100b + 10c + d$$

$$\overline{a0bcd} = 10000a + 100b + 10c + d$$

$$\overline{ab0cd} = 10000a + 1000b + 10c + d$$

$$\overline{abc0d} = 10000a + 1000b + 100c + d$$

$$\overline{abcd0} = 10000a + 1000b + 100c + 10d$$

Թվերից յուրաքանչյուրը բաժանվում է 7-ի: Սկսած երկրորդ տողից յուրաքանչյուր տողի թվից հանենք իր նախորդ տողի թիվը և արդյունքը կբաժանվի 7-ի: Կստացվի $9000a, 900b, 90c, 9d$ թվերից յուրաքանչյուրը բաժանվում է 7-ի, որտեղից a, b, c, d թվանշաններից յուրաքանչյուրը բաժանվում է 7-ի: Քանի որ a -ն չի կարող զրո լինել հետևաբար $a = 7$, իսկ b, c, d թվանշաններից յուրաքանչյուրը կարող է լինել 0 կամ 7: Մենակ յոթերից և զրոներից կազմված թիվը բաժանվում է յոթի վրա հետևաբար հետևյալ բոլոր տարբերակները բավարարում են խնդրի պայմանին. 7000, 7007, 7070, 7077, 7700, 7707, 7770, 7777:

Խնդիր 2 Հայտնի է, որ n բնական թիվն ունի m հատ իրարից տարբեր բաժանարար (ներառյալ 1-ը և n -ը): Ապացուցել, որ այդ բոլոր բաժանարարների արտադրյալի քառակուսին հավասար է n^m :

Լուծում. Վերցնենք n -ի որևէ d բաժանարար և դիտարկենք $\frac{n}{d}$ թիվը: Պարզ է, որ այն նույնպես հանդիսանում է n -ի բաժանարար, քանի որ այն ամբողջ թիվ է և $n = d \cdot \frac{n}{d}$: Այժմ n -ի բոլոր բաժանարարները գրենք մեկ տողով աճման կարգով՝ $1, \dots, n$, որի ներքևի տողում գրենք նույն թվերը, սակայն արդեն նվազման կարգով՝ $n, \dots, 1$: Պարզ է, որ առաջին տողի ցանկացած d թվի ներքևում գրված է $\frac{n}{d}$ թիվը: Բոլոր բաժանարարների արտադրյալի քառակուսին մի կողմից հավասար է այդ երկու տողերի արտադրյալին, մյուս կողմից՝ այդ m հատ սյուների արտադրյալին, ընդ որում, սյուներից յուրաքանչյուրում գրված երկու թվերի արտադրյալը n է, այսինքն բոլորի արտադրյալը n^m է:

Խնդիր 3 Հնարավոր է արդյոք 9×9 տախտակի յուրաքանչյուր վանդակում գրել 1 կամ 2, այնպես որ ցանկացած սյունում գրված թվերի գումարը բաժանվի 5-ի, իսկ ցանկացած տողում գրված թվերի գումարը՝ 7-ի:

Լուծում 1. Յուրաքանչյուր տողում թվերի գումարը կլինի $[9, 18]$ միջակայքից: Հետևաբար այն պետք է լինի 14: Տախտակի բոլոր թվերի գումարը կլինի $14 * 9$: Բայց քանի որ $14 * 5$ չի բաժանվում 5-ի, ուրեմն այդպիսի դասավորություն գոյություն չունի:

Լուծում 2. Վերցնենք ցանկացած սյուն և նրանում գտնվող 1-երի քանակը նշանակա՞նք a , իսկ 2-երի քանակը՝ b : Ըստ խնդրի պայմանի $a+2b:5$ և $a+b = 9$, որտեղից $b + 4:5$, հետևաբար $b = 1$ կամ $b = 6$:

Նյուն եղանակով վերցնենք ցանկացած տող և նրանում գտնվող 1-երի քանակը նշանակա՞նք c , իսկ 2-երի քանակը՝ d : Ըստ խնդրի պայմանի $c+2d:7$ և $c+d = 9$, որտեղից $d + 2:7$, հետևաբար $d = 5$:

Այն սյուների քանակը որոնք պարունակում են ճիշտ 1 հատ 2 նշանակենք x , հետևաբար 6 հատ 2 պարունակող սյուների քանակը կլինի $9 - x$:

Հաշվենք տախտակում գտնվող 2-երի քանակը մի կողմից տողերով մյուս կողմից սյուներով և կստանանք

$$x + (9 - x)6 = 9 * 5$$

որտեղից $5x = 9$, ինչը հակասություն է: Հետևաբար 9×9 տախտակը հնարավոր չէ խնդրի պայմաններով լրացնել:

Խնդիր 4 ABC եռանկյան BM միջնագծի վրա վերցրել են K կետ, այնպես որ $\angle AKM = \angle MBC$: P -ն A կետից BM ուղղին տարված ուղղահայացի հիմքն է (M -ը գտնվում է P -ի և B -ի միջև): Ապացուցել, որ $BK = 2PM$:

Լուծում. BM միջնագծի շարունակության վրա վերցնենք T կետ այնպես, որ $BM = MT$: Քանի, որ $BM = MT$, $AM = MC$ և $\angle AMT = \angle BMC$ ապա $\triangle AMT = \triangle BMC$, որտեղից $\angle ATM = \angle MBC = \angle AKT$, հետևաբար $AK = AT$, որտեղից $TP = PK$: Դիցուք $BK = a$, $KM = b$: Քանի որ $TK = BT - BK = 2(a + b) - a = a + 2b$, հետևաբար $PM = KP - KM = TK/2 - KM = a/2 + b - b = a/2 = BK/2$, որտեղից $BK = 2PM$: